

temelínky

Časopis Jaderné elektrárny Temelín ■ ročník XVIII. ■ 9 / 2010

**Temelín dospěl do let jinošských
ČEZ: nejlevnější zavedený dodavatel energií
Škola Bavorovská ve Vodňanech je bezbariérová
Znalosti rybářů poznáte u štědrovečerního stolu**

4 TEMELÍN DOSPĚL DO LET JINOŠSKÝCH

5 TEMELÍN CHRÁNÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PODLE NOREM

6 TEMELÍN 10 LET V PROVOZU

6 ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA?

7 TEMELÍN PŘINÁŠÍ PRÁCI. STAVARŮM I ZAHRADNÍKŮM

7 ČEZ: NEJLEVNĚJŠÍ ZAVEDENÝ DODAVATEL ENERGÍÍ

8 ELEKTRÁRNA JE PRO NÁS PARTNER, SE KTERÝM BUDE SPOLUPRÁCE POKRAČOVAT

9 ORANŽOVÝ ROK 2010 KONČÍ A 2011 SE JIŽ PŘIPRAVUJE

10 ŠKOLA BAVOROVSKÁ VE VODŇANECH JE BEZBARIÉROVÁ

NAPIŠTE NÁM

Posílejte nám dál své tipy na reportáže, dotazy či zajímavé fotografie na adresu: útvar Komunikace JE Temelín, Václav Brom, 373 05 Temelín. Využít můžete i adresu elektronické pošty: vaclav.brom@cez.cz. Svůj námět můžete zavolat přímo na telefon 381 102 415 nebo 606 352 518.

Václav Brom, šéfredaktor TEMELÍNEK

11 TÝN ZABOJUJE O ORANŽOVOU UČEBNU I V ROCE 2011

12 GALERIE V TÝNĚ PŘIPRAVUJE SEDMNÁCTOU SEZONU

12 ZAJÍCI Z ELEKTRÁRNY PŘEŠLI DO VOLNÉ PŘÍRODY

13 ZNALOSTI RYBÁŘŮ POZNÁTE U ŠTĚDROVEČERNÍHO STOLU

14 SNÍH KOMPLIKOVAL PŘÍPRAVU VÁNOČNÍCH STROMKŮ

15 SOUTĚŽÍME S TEMELÍNEM

16 EDA A IDA V CENTRU PRAKTICKÉ PŘÍPRAVY JE TEMELÍN

NAVŠTIVTE INFORMAČNÍ CENTRUM JE TEMELÍN

Otevírací doba: denně 9 - 16 hodin, v červenci a srpnu 9 - 17:30 hodin

Informace: ČEZ, a.s., JE Temelín
Informační centrum, 373 05 Temelín

Telefon: +420 381 102 639

Fax: +420 381 104 900

E.mail: infocentrum.ete@cez.cz
www.cez.cz/temelin

TEMELÍNKY

vydává Jaderná elektrárna Temelín ze Skupiny ČEZ. Adresa redakce: Jaderná elektrárna Temelín, útvar Komunikace, 373 05 Temelín
Telefon: 381 102 415, fax: 381 102 828. Číslo ISSN: 0139-6382. Fotografie: Václav Brom, Václav Beneda, archiv JE Temelín a Ateliér U Beránka. Elektronickou podobu Temelínek najdete na www.cez.cz

SLOVO ŘEDITELE

Vážení čtenáři, do konce roku 2010 zbývá několik posledních dnů. Věřím, že pro většinu čtenářů Temelínek byl tento rok rokem úspěšným a podařilo se vám naplnit všechny plány, s kterými jste do něj vstupovali. Když jsem se za dvanácti uplynulými měsíci ohlédl, uvědomil jsem si, že časová vzdálenost od ledna do prosince ubíhá stále rychleji. Možná, že i vy máte podobný pocit. Je to tím, že i události kolem nás se řítí hrozně rychle. Určitě je to rychlostí informací, které na nás denně chrlí sdělovací prostředky snažící se téměř vše glosovat on-line. Před nástupem rádia, televize, nověji Internetu trvalo rychlému poslu na koni řadu dnů, než přinesl z jednoho konce Evropy na druhý zprávu o vítězné bitvě nebo živelné pohromě. Dnes ani nedozní otřesy při zemětřesení v Asii a my v Čechách již známe detaily. Často je opravdu únavné takovou denní informační smršť, která přichází ze všech stran, vydržet. Proto, užijme si advent se zklidněním a snažme se alespoň o vánočních svátcích tento informační přetlak omezit, vypnout a věnovat se své rodině, dětem, koníčkům i posezení s přáteli, na které jsme třeba neměli letos tolik času. Nabijte se novou energií.

Pro elektrárnu Temelín byl rok 2010 velmi složitý. Dokončili jsme a do zkušebního provozu uvedli sklad použitého paliva. Do reaktoru prvního bloku jsme poprvé zavezli ruské palivo, které po deseti letech nahradilo americké. Připomněli jsme si kulaté desetileté výročí od zahájení provozu elektrárny. Absolvovali jsme dvě náročné odstávky bloků a na konci roku ohlásíme rekordní roční výrobu elektřiny. To nejdůležitější ale je, že ani během tohoto roku u nás nedošlo k události, která by nějakým způsobem ohrozila okolí elektrárny, tedy obyvatele žijící v obcích kolem nás. Podporujeme řadu projektů v okolní regionu především v oblastech školství, zdraví, sociálních služeb, kultury i sportu a snažíme se být, a já doufám, že jsme, dobrým sousedem a spolehlivým partnerem v řadě společných projektů. Věřím, že tomu tak bude i v dalších letech.

Milí čtenáři Temelínek, přeji vám klidné a úspěšné dny konce roku 2010. Přeji vám krásné Vánoce v kruhu vašich blízkých. Přeji vám pevné zdraví a dobrý rok 2011.

Miloš Štěpanovský, ředitel JE Temelín

FOTOPŘEHLÍDKA

VYHLAŠUJEME TÉMA 1 / 2011:

„CO NÁM PŘINESLA ZIMA“

V osmém čísle Temelínek jsme vyhlásili téma „**Vánoce, zima, led a sníh**“. I přes krátký čas mezi listopadovým a tímto číslem Temelínek stačilo zareagovat 22 autorů, kteří poslali 38 snímků. Všechny zajímavé a bylo opravdu těžké vybírat. Snad vás pětice otištěných snímků potěší.

Naše Fotopřehlídka pokračuje i v roce 2011. Pro první kolo vyhlášíme téma „**Co nám přinesla zima**“. Budou Vánoce, silvestr, Nový rok, přijde zimní leden. Chodte, fotografujte a pošlete nám některý svůj zajímavý úlovek. Již se těšíme a přejeme krásné Vánoce a dobré oko při fotografování v roce 2011.

Každý z autorů může poslat jako přílohu mailu maximálně dvě fotografie ve formátu JPG o velikosti 1600 x 1200 pixelů s uvedením svého jména, věku, adresy a samozřejmě krátkým příběhem či komentářem k fotografii. Uveřejněné fotografie oceníme drobnými dárky. **Uzávěrka je 10. února 2011** a foto posílejte na adresu **vaclav.brom@cez.cz**.

Sandra Harazinová, Zliv (20 let)

Malá Bella si užívá se vším všudy svého prvního sněhu.

Pavel Koc, Protivín (37 let)

Letošní protivínské náměstí. Strom se povedl a je oslavou elektrické energie. No ne?

Roman Hradecký, Zliv (51 let)

Večerní „Nokturno“ na Signálce, kam se stahují ze zamrzlých hladin okolních rybníků kachny divoké.

Josef Zunt, Týn nad Vltavou (27 let)

Dasty: zdravý a vitální pes doslova dokáže „utahat člověka“.

Stanislav Kropáček, Písek (42 let)

Z výletu do jihočeského města Blatná, kde je k vidění zámek se zámeckou zahradou, ale hlavně zde potkáte úžasné stádo daňků.

TEMELÍN DOSPĚL DO LET JINOŠSKÝCH

„Máme za sebou velmi náročný provozní rok. Všechny nové projekty roku jsme dotáhli úspěšně do cíle. K tomu, abychom mohli rok 2010 hodnotit jako velmi úspěšný, nám chybělo jediné - dodržet délku odstávek pro výměnu paliva. To se nám letos nepodařilo,“ říká na úvod svého ohlédnutí za rokem 2010 ředitel JE Temelín Miloš Štěpanovský.

Pane řediteli, v čem byl rok 2010 na Temelíně odlišný od roků minulých?

Především tím, že nás čekaly tři důležité projekty, které budou ovlivňovat provoz elektrárny další roky. Dokončili jsme sklad použitého paliva a v polovině roku jej uvedli do zkušebního provozu. Sklad má kapacitu na tolik použitého paliva, které naše bloky vyprodukují za třicet let provozu. To tedy může být bezpečně uloženo šedesát let a během této doby se v klidu rozhodne o jeho dalším osudu. Bud' se po přepracování dále využije nebo dojde k uložení do trvalého úložiště.

Předpokládám, že i další dva premiérové projekty Temelína se týkají paliva.

Máte pravdu. Poprvé jsme z prvního bloku vyvezli kontejner CASTOR naplněný devatenácti použitými palivovými soubory a uložili jej do skladu. Díky výborné přípravě a pečlivé práci všech lidí, se nám všechny manipulace podařilo zvládnout bezpečně a podle plánu. Po této úspěšné premiéře čekají Temelín každý rok reprízy, když při odstávkách bloků z každého vyvezeme do skladu jeden až dva kontejnery naplněné použitým palivem.

A třetí je tedy palivo ruské firmy TVEL?

Ano. Nového dodavatele paliva vybral ČEZ již v roce 2006 a letos jsme s ním uvedli první blok do provozu. Kontrakt je uzavřen na deset let. Očekáváme, že kvalita ruského paliva naváže na současné výsledky amerického. Na jaře 2011 ho zavedeme i do reaktoru druhého bloku.

Od ruského paliva očekáváte, kromě spolehlivosti, i možnost zvyšování výkonu bloků?

V tomto projektu jsme teprve na začátku, ale chceme s ruským palivem projít proces zvýšení výkonu reaktoru o čtyři procenta a k prodloužení palivové kampaně ze současných čtyř na pět let. Oba tyto kroky budou mít velký vliv na zvýšení efektivity provozu Temelína. Nejdříve však musíme úspěšně zvládnout přechod na palivo TVEL a absolvovat s ním několik kampaní. Takže nás ještě čeká pár let práce a příprav.

Ve světě je již takové zvyšování výkonu jaderných bloků vyzkoušené?

Projekt zvýšení výkonu reaktoru na 3 120 MWt (104 procenta stávajícího výkonu) je na

blocích VVER-1000 opakovaným projektem. Byl již realizován na několika blocích tohoto typu v Rusku. Je tedy ověřena jeho technická realizovatelnost při zajištění všech bezpečnostních požadavků. V podstatě se jedná o využití rezerv zakomponovaných v projektu VVER-1000, které nevyžaduje žádné významné modernizace systémů a zařízení. Ale nemusíme pro zkušenosti se zvýšením výkonu reaktoru chodit za hranice. V minulých letech již bylo úspěšně realizováno v ČR, a to na Dukovanech. Třetí blok elektrárny Dukovany pracuje na vyšším výkonu reaktoru o pět procent od roku 2009. Do roku 2012 budou s tímto vyšším výkonem pracovat i ostatní dukovanské bloky.

Pane řediteli, vraťme se krátce k odstávkám. Co je důvodem toho, že je často o několik dnů protáhnete?

Když si promítnu průběh letošní odstávky na prvním bloku, kterou jsme protáhli o 22 dnů, tak všechny plánované práce proběhly velmi dobře a dokonce bychom skončili dříve. Při kontrole zařízení jsme však narazili na potřebu provést neplánovanou úpravu motorů hlavních cirkulačních čerpadel, se

kteřou plán odstávky nepočítal. Je to podobné, jako když odvezete auto na technickou kontrolu a počítáte s tím, že dojde na výměnu brzdových destiček, ale technik najde při velmi podrobné prohlídce ještě opotřebovanou spojku. Potom vám řekne, že pokud chcete spolehlivě jezdit další čtyři roky, tak je lepší ji vyměnit hned teď. Stojí vás to více času a peněz, ale je lepší to udělat rovnou, když je zařízení mimo provoz. U nás tedy při odstávce bloku pro výměnu paliva.

Kdy vás čekají odstávky v roce 2011?

V květnu začneme na druhém bloku a tam nás čeká výměna všech 163 palivových souborů za palivo TVEL. První blok půjde do odstávky v polovině července. A když při kontrole zařízení nenarazíme na „nepříjemné“ překvapení, tak je chceme zvládnout dohromady za 107 dnů.

Kolik chcete příští rok vyrobit elektřiny a bude letos výrobní rekord?

V roce 2011 chceme vyrobit 14,76 miliardy kWh elektřiny. Nejvíce elektřiny naše bloky vyrobily loni, a to 13,25 miliardy kWh. Letos by se nám mělo podařit tento výrobní rekord překonat asi o půl miliardy kWh. To však nic nemění na skutečnosti, že na letošek plánovaný objem vyrobené elektřiny nesplníme.

Rok 2010 byl i rokem desátých narozenin Temelína. Co znamená deset let provozu pro jaderné bloky?

Při předpokládané životnosti bloků nejméně čtyřicet let, v porovnání k lidskému životu za sebou máme dětská léta s dětskými nemocemi. Temelín nyní vstupuje do let jinošských, kdy se sice ještě má pořádku učit, získává životní zkušenosti, ale již se od něho očekává dobrá kondice a solidní výkonnost. Takže nás ve druhé desetiletce čeká pro-

vozní dozrání, zvyšování výkonu a stabilizace spolehlivého provozu do dalších let.

Co si přeje ředitel největší české elektrárny do roku 2011?

Klidný provozní rok, ve kterém se nám na Temelíně podaří splnit všechny cíle. Samozřejmě pevně zdraví. To do roku 2011 přeji i všem čtenářům Temelínek - prožijte bezproblémový závěr letošního roku, užijte si klidné Vánoce a v příštím roce ať se vám splní vše, co si přejete. Přeji i to, ať jsme spokojení a šťastní s tím, co máme a jak dobře žijeme. Hezký a úspěšný rok 2011.

Václav Brom

TEMELÍN CHRÁNÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PODLE NOREM

Auditoři Det Norske Veritas po roce opět potvrdili, že Temelín naplňuje požadavky mezinárodní normy ISO 14001:2004 v oblasti ochrany životního prostředí. „Během auditu jsme byli velmi důslední. Stejně jako v minulosti jsme očekávali vysoký standard, který elektrárna potvrdila. Celý systém má na vysoké úrovni a může být příkladem i pro jiná průmyslová odvětví,“ zhodnotil audit jeho vedoucí Vlastimil Pejčoch z mezinárodní auditorské společnosti Det Norske Veritas.

V letošním roce se auditoři zaměřili především na oblast řízení znalostí personálu a jejich přenos na novou generaci techniků a řízení projektů zaměřených na zlepšování elektrárny. Auditoři během dvou dní provedli kontroly i přímo v provozu. Na Temelíně ocenili velmi dobrou týmovou práci postavenou na znalostech a profesionálním přístupu, vysokou firemní kulturu a důraz na dokonalý pořádek a čistotu prostředí v provozu. Auditoři konstatovali, že na Temelíně je systém ochrany životního prostředí ve srovnání s ostatními nastaven na vyšší úrovni. „Přesto by se elektrárna měla ještě více zaměřit na řízení a dozor nad environmentálním chováním dodavatelů, zejména u nově nastupujících pracovníků. Tady doporučujeme rozšířit školení dodavatelů,“ říká k příležitostem na další zlepšení Vlastimil Pejčoch.

„Ochrana životního prostředí je základní oblast, která bude naši jadernou elektrárnu provázet po celou její životnost. Proto průběžně přijímáme taková opatření, abychom systém ochrany životního prostředí dále zlepšovali. Tyto nezávislé kontroly nám přinášejí důležitý pohled zvenku a podněty pro další zlepšování,“ uvedl vedoucí útvar Ekologie JE Temelín František Lysáček.

Poprvé Jaderná elektrárna Temelín získala certifikát systému řízení ochrany životního prostředí podle mezinárodní normy ISO 14001:2004 v listopadu 2004. Certifikát je vydáván na tři roky a každoročně elektrárna potvrzuje, že pravidla ochrany životního prostředí dodržuje. Po letech 2004 a 2007 získal Temelín certifikát potvrdit a v příštím roce ho čeká pravidelná roční kontrola.

Marek Sviták

Det Norske Veritas

Je jednou z vedoucích certifikačních společností ve světě, která byla založena v roce 1864. V České republice působí od roku 1991.

Pracuje v ní kolem 7 500 zaměstnanců prostřednictvím 300 kanceláří ve 100 zemích světa.

Mezi její klienty patří Ford, Opel, General Motors, British Petroleum atd.

V ČR jsou to kromě společnosti ČEZ například Plzeňský Prazdroj, Zentiva a.s. Praha, Deloitte and Touche, Škoda Electric, EVI Vítkovice...

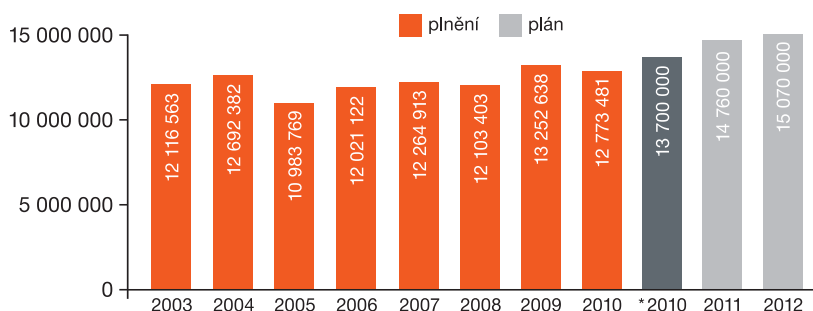

TEMELÍN 10 LET V PROVOZU

Celý letošní rok jsme na této stránce připomínali nejdůležitější data z výstavby a zahájení provozu elektrárny Temelín. Nyní tento seriál končí poslední informací k hlavní úloze elektrárny Temelín - výrobě elektřiny.

První elektřinu Temelín vyrobil 21.12.2000. Druhý blok zahájil výrobu o dva roky později 29.12.2002. Od začátku roku 2003, tedy již osm let jedou oba temelínské bloky v souběhu. Za dobu svého provozu již vyrobily téměř 105 miliard kWh elektřiny. Takové množství by pokrylo spotřebu celého Jihočeského kraje 25 let. Zatím nejvíce elektřiny za rok vyrobil Temelín loni - 13,25 miliardy kWh. To představovalo 16 procent elektřiny vyrobené v ČR. Na konci letošního roku by měla být dosud nejvyšší výroba posunuta na cca 13,7 miliardy kWh. V roce 2011 by, podle plánů Temelína, měla padnout hranice čtrnácti a v roce 2012 patnácti miliard kWh vyrobené elektřiny za rok.

Výroba elektřiny na JE Temelín 2003 - 2012 (údaje v MWh)

Zdroj grafu: Ekonomie provozu JE Temelín, 2010 - výroba elektřiny na JE Temelín k 10.12.; *2010 - předpokládaný objem výroby ke konci roku

ZAJÍMÁ VÁS ROZŠÍŘENÍ TEMELÍNA? Pošlete nám svůj dotaz. Temelínky odpoví.

Své otázky k záměru rozšíření Temelína posílejte na adresu:

Václav Brom, útvar Komunikace JE Temelín, 373 05 Temelín nebo mailem: vaclav.brom@cez.cz

Imrich Bělský, Brno

V prosinci proběhne veřejné projednání Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje. Obsahuje tento dokument také třetí a čtvrtý blok Temelína? Povolování podobných projektů v České republice patří k nejdůležitějším a nejdelším v rámci EU. Zanesení dostavby elektrárny Temelín do Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje je jedním z mnoha kroků v legislativní přípravě. Tyto zásady se odvozuji od Politiky územního rozvoje ČR. Její aktualizovaná verze, která byla vládou ČR schválena v loňském roce, s výstavbou třetího a čtvrtého bloku elektrárny Temelín již počítá.

Je pro nás důležité, že záměr je zanesen

i v územním plánu obce Temelín, na jejímž katastru elektrárna stojí. Územní plán včetně třetího a čtvrtého bloku schválilo zastupitelstvo obce Temelín v závěru listopadu. Obsahuje i koridor pro linku v délce tři kilometry, kterou se povede elektřina z elektrárny do rozvodné stanice Kočín.

Zachytil jsem argument odpůrců dostavby Temelína, kteří tvrdí, že důvodem oddálení výběru dodavatele nových bloků je změna v odhadech budoucí spotřeby elektřiny. Je to tak?

Hospodářská krize byla provázána poklesem spotřeby. Oživování ekonomiky je naopak spojeno s rostoucí spotřebou. To potvrzují i letošní čísla Energetického regulačního

úřadu. Podle nich je za devět měsíců 2010 spotřeba elektřiny v ČR přibližně o 4 procenta vyšší než loni. Důvodem pro prodloužení výběru dodavatele to tedy rozhodně není. Jde o snahu ČEZ připravit zadávací dokumentaci tak, aby nedocházelo k prodloužování vlastní výstavby. I během konzultačních jednání dodavatelé naznačili, že budou potřebovat delší dobu na zpracování nabídek. Chceme udržet ve hře všechny dodavatele, jen tak máme šanci dosáhnout dobrých podmínek. Proto jsme se rozhodli dát více času do pečlivého zpracování zadávací dokumentace. Jsme přesvědčeni, že se nám to v budoucnu vyplatí.

Odpovídal Marek Sviták,
tiskový mluvčí JE Temelín

TEMELÍN PŘINÁŠÍ PRÁCI. STAVAŘŮM I ZAHRADNÍKŮM

Nová pracovní místa, výnosy z daní, příležitosti pro místní firmy, miliony korun na podporu rozvoje obcí nebo všech typů škol. To jsou některé efekty, které přinesla do kraje před deseti lety zprovozněná Jaderná elektrárna Temelín.

„Pro mě je ale klíčové, že kvůli elektrárně přišli do kraje lidé s vyšším vzděláním a vyššími příjmy. Jejich peníze zůstávají v místní ekonomice a ta se může rozvíjet. Elektrárna na sebe také nabalila spoustu menších firem, od nichž nakupuje služby. Tihle podnikatelé zase dávají práci a investují do svého rozvoje. A opět se to děje v rámci nějakého mikroregionu,“ říká ekonom a analytik Martin Pražák z firmy Dafi CZ.

Jednou z takových firem je i společnost Bartl, která již řadu let provádí zahradnické práce v části areálu elektrárny a v parku u informačního centra. „Vážíme si toho. Je to opakující se práce, i když s přísnou kontrolou při vjezdu a výjezdu vozidel a vstupu lidí. To k tomu ale patří,“ poznamenává jednatelka firmy Nataša Bartlová. Díky stavbě Temelína vyrostla například v Hluboké i nová čtvrť v Záměstí. Další ubytovací zařízení, časem už nepotřebná, získala například Jihočeská univerzita.

„Při větším zájmu investorů a místních samospráv mohly být ale přínosy z jaderné elektrárny v kraji ještě výraznější. Hlavně při využití dálkového vytápění třeba pro České Budějovice,“ upozorňuje Pražák. Od roku 1998 je však z elektrárny Temelín vytápěn Týn nad Vltavou. Díky tomu se odstavily i lokální výtopny znečišťující ovzduší. Nyní se opět začíná oprašovat projekt na přivedení tohoto tepla do krajské metropole.

„Plánovaná dostavba nabízí obrovský potenciál. Pro firmy to musí být výzva,“ říká Pražák. To potvrzuje i spolumajitel stavební firmy Š + H Bohunice Jan Hrdlička. „Záměry sledujeme. Ale záleží na podmínkách takové spolupráce,“ uvedl k tomu Hrdlička.

Zdeněk Zuntých

ČEZ: NEJLEVNĚJŠÍ ZAVEDENÝ DODAVATEL ENERGII

Energetická Skupina ČEZ zůstává i pro rok 2011 nejlevnějším zavedeným dodavatelem elektřiny pro zákazníky v ČR. Vyplývá to ze zveřejněných informací k cenám elektřiny na rok 2011, které na konci listopadu 2010 vyhlásil Energetický regulační úřad.

U silové elektřiny nabídka ČEZ meziročně klesá o 2,5 procenta. Je to sice méně než u zavedené konkurence, ale díky podstatně nižším cenám (tj. základu pro procentní pokles) již v letošním roce, zůstane nejlevnějším i pro příští rok. Silová elektřina, tedy ta část platby za elektřinu, která se u jednotlivých dodavatelů liší a podléhá konkurenci, klesla za poslední dva roky u ČEZ o 17,1 procenta. Silová elektřina však do celkové ceny elektřiny přispívá zhruba třetinou. Celková výše plateb zákaz-

níků za elektřinu je závislá na součtu plateb za silovou elektřinu a za regulované služby, které stanovuje Energetický regulační úřad. Zde se především projevuje vliv – ať přímý nebo nepřímý (nutné investice do sítí) - podpory obnovitelných zdrojů. Proto celková platba pro zákazníky v ČR meziročně vzroste.

„V průměru za všechny tarify pro domácnosti poklesne cena o 2,5 procenta. To znamená, že u nejpoužívanějšího tarifu Standard, který využívá přes 2 miliony zá-

kazníků – domácnosti, které používají elektřinu jen ke svícení a provozu elektrospotřebičů, bez topení a ohřevu vody, klesne cena z loňských 1,776 koruny za kilowattu a letošních 1,455 koruny na 1,405 koruny. Jde tedy o pokles o 3,4 procenta. Stálá měsíční složka ceny zůstává na úrovni 40 Kč, což je nejméně z dodavatelů na českém trhu,“ říká tiskový mluvčí ČEZ Ladislav Kříž.

Kompletní ceníky najdete na internetových stránkách Skupiny ČEZ: www.cez.cz.

Václav Brom

Zleva starosta Temelína Petr Macháček, Týna nad Vltavou Milan Šnorek, Všemyslic Hana Bartušková, Dřítňe Josef Kudrle a Olešníku Jaroslav Pavlica

ELEKTRÁRNA JE PRO NÁS PARTNER, SE KTERÝM BUDE SPOLUPRÁCE POKRAČOVAT

V říjnu proběhly v obcích ČR volby do zastupitelstev. Během první poloviny listopadu se nově zvolená zastupitelstva sešla a ze svého středu zvolila vedení obce a starosty. Elektrárna Temelín úzce spolupracuje s 32 obcemi, které leží v 13kilometrové zóně havarijního plánování. Po letošních volbách došlo ke změně starostů ve dvanácti obcích. Z 32 starostů je sedm žen. V užším pětikilometrovém okruhu kolem elektrárny leží město Týn nad Vltavou a obce Temelín, Dřítň, Všemyslice a Olešník. Tady ke změně starosty nedošlo jen v obci Temelín.

DVĚ OTÁZKY TEMELÍNEK

1. Jaká je vaše priorita pro rozvoj obce v roce 2011?
2. Jaký je váš postoj k elektrárně Temelín a jak si představujete spolupráci obce s elektrárnou v nadcházejícím volebním období?

V Temelíně tedy pokračuje ve druhém volebním období starosta Petr Macháček. V Týně nad Vltavou nahradil Karla Hájka Milan Šnorek. V Dřitni vyměnil dlouholetého starostu Karla Lukáše Josef Kudrle. V Olešníku Janu Píchovou Jaroslav Pavlica a ve Všemyslicích nastoupila za Jana Čihovského starostka Hana Bartušková. Každoročně Temelínky v posledním čísle dělají malou anketu právě se starosty v okolí

elektrárny. Tentokrát jsme dvě výše uvedené otázky položili pěti starostům z nejbližšího okolí elektrárny.

PETR MACHÁČEK starosta obce Temelín

1. Naše priority se vzhledem k okolnostem a finančním možnostem posouvají. Bohužel naše připravené projekty „Revitalizace ve-

řejných prostranství v obci Temelín“ a „Rekonstrukce fotbalového hřiště v Temelíně“ nebyly schváleny výborem Regionální rady NUTS II Jihozápad. Tím, že jsme na ně nezískali finanční dotaci, jsou akce posunuty na rok 2011. Je paradoxní, že díky jaderné elektrárně na našem katastru je řada našich žádostí o dotace negativně posuzována. Patrně z důvodů vyšší daňové výtěžnosti na počet obyvatel. Kromě těchto dvou akcí preferujeme výstavbu víceúčelového hřiště ve Zvěrkovicích a pokračování třetí etapy rekonstrukce kanalizace v Temelíně.

2. Můj postoj k elektrárně Temelín je kladný, a to především vzhledem k velmi dobré komunikaci s vedením elektrárny. Tato dobrá komunikace je základem každého jednání. Spolupráce s vedením elektrárny je v tomto

směru příkladná. Jednání s ředitelem Milošem Štěpanovským, ale i s jeho zástupcem Antonínem Ješátkem, i s Pavlem Folným a Milanem Nebesářem z útvaru Komunikace, ale i s ostatními zástupci elektrárny jsou korektní, věcná a vstřícná. Věřím, že tyto vztahy budou nadále pokračovat.

MILAN ŠNOREK

starosta Týna nad Vltavou

1. Základní programové priority naší široké koalice pro nadcházející volební období mohou rozdělit do čtyř stejně důležitých oblastí. První je **Město pro všechny** - zapojení dosud opomíjených potřeb přidružených obcí a sídliště Hlinecká do záměrů města. Druhou jsme nazvali **Město otevřené** - zahrnuje větší informovanost veřejnosti o činnosti zastupitelských orgánů i městského úřadu. Třetí oblastí je **Město efektivní** - tedy chceme zefektivnit činnost městského úřadu i organizací s účastí města. A konečně čtvrtou je **Město rostoucí** - cílem je zintenzivnit využívání dotačních a grantových možností a zajistit investiční dynamiku předchozího období.

2. Jaderná elektrárna Temelín je dobrý soused, kterého respektujeme, se kterým chceme i do budoucna dobře vycházet a komunikovat na principu partnerství a oboustranné výhodnosti. Chceme být aktivní a přicházet s projekty, jejichž realizace by přinášela užitek oběma stranám.

JOSEF KUDRLE

starosta Dřítně

1. V odpovědi se nebudu držet jenom roku 2011. Jsem lídrem koalice, která získala téměř dvě třetiny hlasů. Je to velmi silný a zavazující mandát. V obecné rovině je naším cílem především to, aby občané nabyli vědomí, že vedení obce a obecní úřad jsou tady pro ně, pro všechny občany obce. V nejbližší době nás čeká dobudování infrastruktury v zástavbě rodinných domků, rekonstrukce kotelny, která pracuje na hranici svého výkonu (pokud vydrží kotle letošního topného období, bude to takový malý zázrak). V přidružených částech obce plánujeme, mimo jiné, dobudování kanalizací a výstavbu čističek odpadních vod.

2. Můj postoj k elektrárně Temelín chci prezentovat především z pozice starosty obce Dřítně. Je nám všem jasné, že průmyslová společnost s tak obrovským obrátem kapitálu má na životy lidí v celém regionu, tím spíše v blízkém okolí, rozhodující vliv. Chtěl bych navázat na dosavadní dobré vztahy vedení elektrárny a naší obce. Podpora rozvoje obce ze strany elektrárny je významná, vážím si jí a věřím, že naše společná rozhodnutí budou jen ku prospěchu nás všech.

HANA BARTUŠKOVÁ

starostka Všemyslic

1. Mým osobním cílem je navázat efektivní komunikaci s občany i partnery obce. A co konkrétního bych chtěla udělat pro rozvoj obce v roce 2011? Na konci příštího roku bych chtěla mít zrekonstruovaný vodovod

v osadě Všemyslice, dokončenou rekonstrukci obecních komunikací v Bohunicích a z části ve Všemyslicích a Neznašově, připravené projekty pro vybudování ČOV Neznašov a dokončené zázemí pro hřiště ve Všečech.

2. JE Temelín považuji za nejsilnější ekonomický subjekt v našem regionu. Myslím, že má tedy řadu prostředků a možností k ovlivňování svého okolí. Věřím, že bude mít i nadále porozumění pro rozvoj obcí, zejména v pětikilometrové zóně havarijního plánování. Věřím, že bude nakloněna spolupráci se starosty tak, aby jim pomohla s rozvojem obcí v oblasti podpory kultury, sportu, spolkové činnosti i v oblasti budování infrastruktury obcí bez zřetele k velikosti obce a počtu jejich obyvatel.

JAROSLAV PAVLICA

starosta Olešniku

1. Prioritou na rok 2011 je zateplení a napojení naší mateřské školky na vytápění plynem. Dále chceme vytvářet podmínky a podporovat rozvoj výstavby rodinných domků v obci. Nyní jednáme o odkoupení pozemků od ZOD Olešník. V rámci možností bychom rádi vybudovali sběrný dvůr pro nakládání s odpady a chceme podporovat naše hasiče a sportovce ve všech jejich činnostech.

2. Vztah obce k elektrárně Temelín je na základě dlouhodobé vzájemné spolupráce velmi dobrý. Nové vedení obce bude dělat vše pro to, abychom v tomto duchu pokračovali dále.

Václav Brom

ORANŽOVÝ ROK 2010 KONČÍ A 2011 SE JIŽ PŘIPRAVUJE

Již pátým rokem letos proběhla partnerská spolupráce mezi Jadernou elektrárnou Temelín, městy a obcemi v jejím okolí, která byla v roce 2006 pojmenována Oranžový rok. Za pět let se Oranžový rok stal, i v krajském a republikovém měřítku, ojedinělou podporou kultury, sportu a spolkových aktivit obcí ze strany podnikatelského subjektu.

„V letošním roce se do projektu zapojilo 31 z 32 oslovených obcí, které pod hlavičkou Oranžového roku uspořádaly více jak 500 akcí pro veřejnost. Elektrárna Temelín projekt podpořila částkou 9,5 miliónu korun. V závěru roku proběhne několik posledních akcí spojených s rozsvícením vánočních stromků nebo vítáním nového roku. A vedení obcí již začíná přemýšlet o tom, jaké akce ve své obci nabídne do 6. Oranžového roku 2011. Naše elektrárna na vybrané akce uvolní opět stejnou částku jako loni,“ říká Milan Nebesář z útvaru Komunikace JE Temelín, který má projekt na starost. Zájem obcí o spolupráci v projektu Oranžový rok je opravdu velký. V premiérovém

roce 2006 se do projektu zapojilo 22 obcí, ale v posledních dvou letech to bylo 31 obcí ze 32 oslovených. Z toho je vidět, že i obce si projekt Oranžový rok vzaly za svůj a řada nových akcí se za pět let stala tradičními, na které se lidé těší, vyhledávají je a především je rádi navštíví. „Bez přispění JE Temelín by se mnohé akce nemohly uskutečnit, protože by obec na ně neměla finanční prostředky. Letos mělo asi největší úspěch setkání u pomníku Jakuba Kubaty ve Zbudově, jehož se zúčastnilo více než 250 lidí,“ chválí projekt starostka Dívčic Milada Pokorná. „Díky tomuto projektu se výrazně oživil společenský život kolem Temelína. Občané se mohou zúčastnit nejen akcí

v místě svého bydliště, ale také v okolí. Je jen na nich, jak této pestré nabídky využijí,“ říká starosta Mydlovár Petr Cigelbauer.

„Do Oranžového roku se naše obec zapojila popáté. Již tradičně zařazujeme seriál závodů „Sport Tálín“, jehož stěžejní akcí je Tálínský triatlon. K zajištění je potřeba mít i dostatek finančních prostředků. V tomto je pro nás právě velkým přínosem projekt Oranžový rok a partnerství elektrárny Temelín,“ říká starostka Tálína Jana Študentová.

K širšímu hodnocení Oranžového roku 2010 se Temelínky vrátí v prvním čísle 2011, ve kterém k tomuto tématu přinesou anketu se starosty obcí v okolí elektrárny.

Václav Brom

ŠKOLA BAVOROVSKÁ VE VODŇANECH JE BEZBARIÉROVÁ

Základní škola v Bavorovské ulici ve Vodňanech uvedla na začátku prosince do provozu čtyři schodišťové plošiny. Stala se tak první bezbariérovou školou pro oblast Vodňanska. Na čtyři schodišťové plošiny přispěla Nadace ČEZ částkou 960 tisíc korun. Peníze škola získala v rámci projektu Oranžové schody, který pomáhá základním a středním školám odstranit architektonické bariéry. První ročník projektu Oranžové schody letos pomohl odstranit bariéry v osmi školách v ČR a jedinou jihočeskou byla právě škola ve Vodňanech.

Ve Vodňanech jsou dvě základní školy, do kterých chodí více jak 800 žáků. Škola v ulici Alšova je v provozu již 110 let, škola Bavorovská zahájila vyučování v roce 1977. Má 363 žáků základní školy a v budově je i gymnázium, které navštěvuje 159 studentů. Mezi místními se tak škole v Bavorovské ulici říká „nová“. Bohužel v době výstavby v 70. letech nebyl projekt koncipován jako bezbariérový, ale jako mimoúrovňový s několika převýšeními. Tehdejší normy bezbariérovost nevyžadovaly. „Úpravou na bezbariérové prostředí jsme se začali zabývat před deseti lety. Vzhledem k finančním možnostem se nám podařilo vybudovat jeden bezbariérový vchod a provést úpravu na dívčím a chlapeckém WC v pavilonu A. Díky Nadaci ČEZ jsme nyní bezbariérově mohli realizovat čtyři schodišťová ramena, a škola Bavorovská se tak stala bezbariérovou,“ uvedl ředitel školy Ladislav Horváth. Jedna nová plošina je instalována u hlavního vchodu, druhá u jídelny a další dvě

slouží k bezbariérovému vstupu do učeben 2. stupně ZŠ. „Zatím žádného vozíčkáře ve škole nemáme, ale integraci žáků s různými postiženími již léta realizujeme. Nyní máme školu připravenou i pro žáky s pohybovým postižením, kterým tak můžeme poskytnout maximální komfort při samostatném pohybu v budově. Mají tak u nás školu bez bariér s přátelským prostředím pro vozíčkáře,“ doplňuje ředitel školy. Snaha integrovat handicapované děti do kolektivu jejich vrstevníků právě často naráží na problém s nedostatečným bezbariéro-

Za pečlivého dohledu ředitele školy Ladislava Horvátha provedl zátěžovou zkoušku schodišťové plošiny zástupce ředitele JE Temelín Antonín Ješátko (vpravo) se starostou Vodňan Viktorem Blaščákem.

vým přístupem ve školních budovách. „Oceňuji úsilí pedagogů o vytvoření vhodného prostředí pro tělesně znevýhodněné žáky. Jsem rád, že jsme mohli tuto snahu finančně podpořit,“ říká Antonín Ješátko, zástupce ředitele Jaderné elektrárny Temelín. Nadace ČEZ nepomohla škole Bavorovská ve Vodňanech poprvé. Již v roce 2006 byla škola úspěšná v celostátním projektu Oranžové hřiště a za dva milióny vybudovala víceúčelové sportovní hřiště.

Václav Brom

Nejdelší ze čtyř schodišťových plošin překonává dvě ramena schodiště mezi patry školy. Cesta plošiny trvá 80 vteřin.

TÝN ZABOJUJE O ORANŽOVOU UČEBNU I V ROCE 2011

Grantové řízení projektu Nadace ČEZ Oranžová učebna bylo pro letošní rok ukončeno. Peníze na moderní vybavení učeben přírodovědných a technických předmětů získalo 21 základních a středních škol, když o grant se ucházelo 800 škol. Celkem byly rozděleny téměř 4 miliony korun. V jižních Čechách získaly Oranžovou učebnu 2010 Základní škola Borovany, Gymnázium Česká v Českých Budějovicích a Základní škola Hluboká nad Vltavou. Základní škola Malá Strana v Týně podlehla v obou kolech až ve finiši, ale získala od Nadace ČEZ, jako jedna ze tří škol v ČR, notebook za poměr získaných hlasů k počtu žáků školy.

Notebook v listopadu předal ředitelce ZŠ Malá Strana v Týně Zdeňka Meškánová zástupce ředitele JE Temelín Antonín Ješátko. „V obou grantových kolech jste byli výborní a v počtu získaných hlasů k počtu žáků patříte k nejlepším. Věřím, že notebook, který nyní dostáváte, bude pro vás impulsem znovu zkusit získat Oranžovou mobilní učebnu v příštím roce,“ uvedl při předání Antonín Ješátko.

„Určitě zkusíme o Oranžovou učebnu znovu zabojovat. V prvních dvou kolech jsme prohráli na cílové pásce, tak to v roce 2011 zkusíme do třetice a učebnu získáme. Rok 2011 bude pro naši školu slavnostním. Připomeneme si šedesát let existence naší školy. Na květen a červen připravujeme akce k tomuto výročí a Oranžová mobilní učebna informatiky by pro nás byla nádherným narozeninovým dárkem. Takže to u Nadace ČEZ zkusíme znovu,“ potvrdila odhodlání Týnských ředitelka ZŠ Malá Strana Zdeňka Meškánová.

„Získaný notebook využijeme jako základní kámen k mobilní učebně. Chceme, aby byla koncipována tak, abychom plně mohli využívat dataprojektory, které ve třídách již máme. Notebooky budou přenosné a tím dojde k naplnění myšlenky mobilní počítačové učebny. S tímto prvním notebookem od Nadace ČEZ začneme další ostré testování,“ říká učitel informatiky Miroslav Vašica, který spolu s kolegyní Marcelou Kubátovou byli takovými „hýbateli“ snahy žáků školy získat pro školu Oranžovou učebnu.

„Musím pochválit naše žáky, kteří k hlasování o Oranžovou učebnu na internetu přistoupili s plným nasazením. Posílali hlasy ze svých adres, posílali žádost o hlas pro školu svým příbuzným, známým a ti to rozesílali dále. A opravdu nám počet hlasů lavičovitě rostl. Je obrovský úspěch, že jsme získali jedenáct tisíc hlasů, a tím jsme byli na špičce stovek škol v celé České republice. Také jsme podle koeficientu počtu žáků školy, máme necelých 500 žáků, a počtu došlých hlasů skončili v nejlepší trojici v republice a získali notebook. A to těsně před závěrem hlasování druhého kola jsme byli na čele, ale nečekaný finiš nakonec přinesl Oranžovou učebnu kolegům ze školy v Bo-

rovanech. Byla to naše druhá smůla, protože v prvním kole nás těsně před koncem hlasování porazila Hluboká,“ mrzel dvakrát nepodařený finiš Miroslava Vašicu.

Oranžovou učebnu chtělo 800 škol v republice

Letos na jaře vyhlásila Nadace ČEZ poprvé grant Oranžová učebna. Jeho cílem je zkvalitňovat výuku technických a přírodovědných předmětů na základních, středních a vyšších odborných školách. O grant zažádalo přes 800 škol, z nichž jednadvačtenáct peníze na moderní vybavení učebny fyziky, chemie či výpočetní techniky získalo.

Studenti a pedagogové se tak dočkají nových výukových simulátorů, speciální výpo-

četní techniky, interaktivních tabulí a dalších moderních výukových pomůcek. Maximální částka jednoho příspěvku je 200 tisíc korun, přičemž v roce 2010 bylo celkem rozděleno 3 898 872 korun.

„Podpora vzdělávání je dlouhodobě významnou součástí strategie Skupiny ČEZ. Spolupracujeme se školami všech stupňů a snažíme se probudit zájem studentů o technické obory. Projekt Oranžová učebna je další významný krok k rozšíření této spolupráce,“ říká Bohdana Horáčková, místopředsedkyně správní rady Nadace ČEZ. Pro velký zájem vyhlásí Nadace ČEZ grant Oranžová učebna opět pro rok 2011.

Václav Brom

Ředitelka ZŠ Malá Strana v Týně Zdeňka Meškánová pozvala na předání počítače i žáky, kteří pomáhali rozhybat internetové hlasování o Oranžovou učebnu 2010.

GALERIE V TÝNĚ PŘIPRAVUJE SEDMNÁCTOU SEZONU

První prosincovou sobotu byla vernisáží zahájena dvanáctá letošní výstava v Městské galerii U Zlatého slunce v Týně. Všechny výstavy byly součástí kulturní části 5. Vltavotýnského Oranžového roku, jehož partnerem je Jaderná elektrárna Temelín. Vánoční výstava obrazů, grafiky a keramiky obsahuje díla 22 autorů a potrvá do 2. ledna 2011.

Zahájení Vánoční výstavy se premiérově chopil starosta Týna Milan Šnorek. „I když jsem jako učitel vystupoval před žáky, tak dnes to bylo něco jiného a přiznám se, že tréma byla. Zajímavá Vánoční výstava i nálada, která tu dnes byla, mě uklidnila a otevřela tak hezké výstavy bylo velmi příjemné. Věřím, že příjemné pocity budou mít i její návštěvníci,“ uvedl starosta.

„Letošní rok je šestnáctým v životě vltavotýnské galerie výtvarného umění. Za tu dobu již proběhlo 215 výstav. Pro mě je každoročně vrcholem letní výstava Vltavotýnské výtvarné dvorky. Sejdou se zde díla od desítek umělců a také návštěvnost je vysoká,“ shrnuje historii výstav v Týně galeristka Marie Hanušová.

I přesto, že po letošních volbách došlo k výrazné obměně vedení Týna, tak podle slov starosty Milana Šnorka zůstává galerie jedním z kulturních pilířů města. „Nové vedení města bude pokračovat v podpoře aktivit Městské galerie U Zlatého slunce. Galerie dělá obrovskou propagaci Týna na veřejnosti a současně do města přináší kulturní aktivity, které nikdo jiný nemůže zprostředkovat. Galeristka Marie Hanušová dělá svou práci dlouhodobě výborně a vedení města bude její práci v galerii podporovat i v dalších letech. Takže se veřejnost může těšit i v roce 2011 na krásné výstavy, zajímavé vernisáže a samozřejmě na tradiční, již 17.

Vernisáž Vánoční výstavy oživila Týnská kapela žáků ZUŠ z Týna nad Vltavou.

Vltavotýnské výtvarné dvorky,“ potvrzuje podporu starosta.

Galeristka Marie Hanušová nyní ladí výstavní plán na příští rok. „Dokončuji výstavní plán na rok 2011 a věřím, že nám zachová svou přízeň náš generální partner, kterým je elektrárna Temelín. Tradičně poslední sobotu v červnu proběhne vernisáž 17. Vltavotýnských výtvarných dvorků. Letos se mi podařilo nakontaktovat celou řadu mladých

umělců, tak zamýšlím tyto „dvorky“ udělat jako mix nastupující generace a těch, kteří byli u zrodu „dvorků“ v Týně. Kromě „dvorků“ se osobně letos velmi těším na výstavu celosvětově uznávaného skláře Jiřího Šuhájky, který byl shodou okolností tady v Týně na vojně. Myslím, že i to nám pomohlo tuto výstavu sem dostat a její vernisáž plánuji na 4. března.“

Václav Brom

ZAJÍCI Z ELEKTRÁRNY PŘEŠLI DO VOLNÉ PŘÍRODY

První sobotu v prosinci se uskutečnil již třetí odchyt zaječí zvěře v areálu JE Temelín. V překrásném slunečném zimním počasí odchyt opět provedlo Myslivecké sdružení Háj Temelín. „Poprvé jsme zde byli v roce 2006 a podařilo se nám odchytit třicet zajíců. Druhý odchyt se uskutečnil v roce 2007 a výsledkem bylo patnáct zajíců a letos jsme chytili dvacet tři zajíců. Celkem jsme tak v areálu odchytily 68 zajíců polních, které jsme vypustili do naší honitby k oživení zaječí populace,“ říká myslivecký hospodář MS Háj Temelín František Mikeš.

MS Háj má v současné době 45 členů a hospodaří v honitbě o celkové výměře 2841 hektarů. Ze zvěře spárkaté se v honitbě vyskytuje zvěř smí, které se ročně uloví

80 kusů a zvěř černá s průměrným ročním odstřelem 70 kusů ve věkové kategorii sele a lončák. Z drobné zvěře se v honitbě vyskytuje kachna divoká, bažant obecný a zajíc

polní. „Kromě kachny divoké se drobná zvěř v honitbě již deset let neloví. Populaci bažanta obecného i zajíce polního se snažíme v honitbě udržet a stavy této zvěře po-

stupně zvyšovat. Proto, díky vstřícnosti vedení JE Temelín, provádíme od roku 2006 odchyt zaječí zvěře v areálu elektrárny s následným vypuštěním do honitby. S nadsázkou se nechá říci, že elektrárna je, z mysliveckého hlediska, velmi dobrou zaječí odchovnou, kde zvěř nemá přirozené nepřátele," doplňuje předseda MS Háje Temelín Jaroslav Michálek. Podle předsedy sdružení se zajáci v uzavřeném areálu úspěšně rozmnožují a v letním období nijak nestrádají. „V zimním období se však situace mění, protože zajíce není možné v areálu přikrmovat. A tak při vyšší a delší dobu trvající sněhové pokrývce se může stát, že zvěř strádá a na okrasných keřích a porostech způsobuje škodu ohryzem. Přes tento handicap jsou „zajáci z elektrárny“ ve velmi dobré kondici," doplňuje Jaroslav Michálek. Před vypuštěním do volné přírody je ostatně zdravotní stav každého odchyceného kusu

Členové MS Háje Temelín při přípravě odchytových sítí v areálu JE Temelín

kontrolován. Zaječí zvěř se chytá do sítí a odchytu se v letošním roce zúčastnilo 23 členů sdružení a 17 nečlenů. Odchyt zajíců je pracný a také náročný na organizaci. „Zvěři však nijak neubližuje a zajáci jsou za chvíliku prožitého strachu po uvíznutí v síti odměnění svobodou. Vrací se do volné přírody, tedy do přirozeného životního prostředí,

na kterou se doposud mohli dívat jen přes plot. Za všechny členy našeho sdružení chci poděkovat elektrárně Temelín za umožnění letošního odchytu a věřím, že v odchytu budeme moci pokračovat i v příštích letech," říká závěrem předseda MS Háje Temelín.

Václav Brom

ZNALOSTI RYBÁŘŮ POZNÁTE U ŠTĚDROVEČERNÍHO STOLU

Čtyři roky trvá odchovat kapra tržní velikosti na slavnostní štědrovečerní stůl. Stejně dlouho trvá výchova nové generace rybářských odborníků ve Střední rybářské škole ve Vodňanech.

Každý rok počátkem září se sjíždějí ve Vodňanech tři desítky vyjukaných žáků nastupujících do prvního ročníku střední rybářské školy. Jedná se většinou o chlapce z celé republiky (ale dívky zde studují také).

Zahajují studium ve škole, která je unikátem nejen u nás, ale dokonce v rámci celé Evropské unie. Protože většinou bydlí v domově mládeže, osamostatňují se daleko dříve než jejich vrstevníci.

Čeká je velice rozmanité studium, kterým se jako nit táhne to, kvůli čemu si školu vybrali, tedy vše o rybách a rybářství. Svým způsobem přišli studovat svého koníčka. Charakteristický je vysoký podíl praktické výuky, která se koná hlavně ve Školním rybářství Protivín. Praxe žáky velmi baví. Oblíbené jsou také odborné předměty jako ry-

bníkářství, hydrobiologie, pstruhařství nebo vodní hospodářství. Protože je škola zakončena maturitní zkouškou, nechybí ani výuka všeobecně vzdělávacích předmětů včetně dvou cizích jazyků.

Škola se snaží žákům vytvářet co nejlepší podmínky. I prostřednictvím několika grantů se daří modernizovat zařízení učeben a laboratoří. Pýchou školy jsou dvě akvarijní síně a biologická laboratoř s množstvím preparovaných ryb a vodních živočichů. Škola má také vlastní školní pokusnictví se dvaceti rybníčky. „Asi největší změnou je, že škola od prvního září příštího roku otevře ještě druhé studijní zaměření, tedy dvě třídy prvního ročníku. Reagujeme tak na poptávku a nabídneme více technicky zaměřené studium na vodní stavby v rybářství. Kromě rybářských, biologických a hydrobiologických disciplín zařadíme předměty jako okrasné nádrže, revitalizace, protipovodňová opatření a podobně," upřesnil ředitel Střední rybářské školy ve Vodňanech Karel Dubský s tím, že absolventi školy nalézají uplatnění v rybářských podnicích, ale často pokračují ve studiu na vysokých a vyšších odborných školách.

Ředitel rybářské školy je přesvědčený, že existuje spojitost mezi kvalitní rybou na štědrovečerním stole a kvalitně připraveným rybářem. „Jako vše, i chov ryb vyžaduje své. To znamená dokonalou znalost profese včetně používání správných technologických postupů. Na tom, jak bude vánoční kapr zmasilý a jak bude jeho maso chutné, se výrazně podílí vhodně zvolená výše obsadky a podíl krmiv a přirozené potravy," uvedl příklad. Správné sádkování se postará o to, že na Vánoce je kapr zbaven „bahnitě“ příchuti.

Celý učitelský sbor vodňanské školy dbá na odborné znalosti i praktické dovednosti žáků. Z tohoto pohledu je nepostradatelná znalost teorie. „Právě u středoškolačka má propojení teoretické výuky s praxí velký význam. U našich studentů je důležité, aby si dokázali dát do vzájemných souvislostí hospodářské zásahy na rybnících a jejich dopady. Aby věděli, že když například vápní rybník, jaké chemické děje se ve vodě odehrají. Takže i znalost vzorečků a chemických reakcí je nutná. Takové poznatky jsou důležité i proto, aby dokázali vyhodnotit dopady jednotlivých opatření na kvalitu vody. Ta se zase

Ředitel Střední rybářské školy ve Vodňanech Karel Dubský

Praktické výuce budoucích rybářů věnují na rybářské škole ve Vodňanech mimořádnou pozornost.

(Dokončení ze strany 13)

odrazí ve kvalitě masa chovaných ryb," zdůraznil ředitel Karel Dubský.

Práce v rybářství je fyzicky velmi náročná, zejména v období výlovů. Navíc se rybáři v současné době potýkají s řadou komplikací. „Velkým problémem je negativní vliv rybožravých predátorů na rybí obsádky. Jedná se hlavně o kormorány, volavky, vydry a také o norky. Tyto druhy způsobují rybářům každoročně velké škody. Druhým problémem jsou stále vyšší požadavky na udržení vysoké kvality povrchových vod, což platí také pro rybníky. Je proto obdivuhodné, že produkce ryb u nás má stále mírně rostoucí trend. Asi padesát procent naší produkce je předmětem exportu. Český kapr je v Evropě stále pojmem. Teď by to ještě chtělo, aby i lidé u nás konzumovali kapra nejen na vánočním stole, ale také v průběhu roku,“ přeje si Karel Dubský.

Václav Beneda

SNÍH KOMPLIKOVAL PŘÍPRAVU VÁNOČNÍCH STROMKŮ

Po kolena ve sněhu se vydávali zaměstnanci lesní školky v Budkově na Prachaticku sklízet vánoční stromky. Z plantáží o rozloze bezmála 25 hektarů jich největší lesní školka Lesů České republiky, specializovaná právě na vánoční stromčky, dodala zhruba pět tisíc kusů nejen do jižních Čech, ale také do Prahy a okolí a do Polska.

Potíže kvůli sněhu, podle vedoucího lesní školky Vladimíra Novotného, začínaly už při vyhledávání stromků určených k těžbě. „Sníh nás zaskočil, protože si dopředu označujeme stromky k výtěžení. Značky, navázané fáborky, nám zapadly sněhem a musíme stromky nejprve oklepat, abychom věděli, jestli jsou to ty správné. Teprve potom se mohou uříznout, vytáhnout, zabalit a dovézt na místo expedice,“ popsal, „zaměstnáváme dvanáct zaměstnanců, ale ne všichni se podílejí na pěstování vánočních stromků. Všichni se zapojují pouze do jejich sklizně a expedice. Pokud kamion nevyjede na kopec nad Budkovem, stromky musíme nejdříve naložit na traktor, převézt dolů a poté je do kamionu překládat na louce za vsí. Zrovna dneska k nám nevyjel kamion z Polska.“ „Kdepak zahřívát se grogem, to vůbec ne,“ důrazně odmítla Marie Vášová. V mrazivém počasí ji stejně jako kolegyně z party u stromčků hrálo několik vrstev teplého prádla. „Ale stejně nám je zima,“ posteskla si. Lesní školka v Budkově patří Lesnímu závodu Boubín, sídlícímu ve Vimperku. S pěstováním vánočních stromků začala v roce 1996 vysazením prvních hektarů jedle kavkazské. Ta je momentálně nejžádanějším druhem a je specialitou budkovské školky.

„Dobře roste, některé druhy i poměrně rychle. Má pěkný tvar a v domácnosti hezky voní. I v paneláku, kde je opravdu teplo, bez problémů vydrží tři týdny i déle. Neopadá, jehličí se trošičku seschne, ale pořád drží na větvích na rozdíl od klasického, dejme tomu, smrku ztepilého, který po týdnu začne opadávat,“ předal zkušenosti Vladimír

Novotný. Ostatní dřeviny, například borovice černá a alternativní druhy jedlí, sortiment doplňují.

Vyplát vánoční stromek není legrace

Sází se čtyřletá dřevina, od zasazení se sklízí zhruba po šesti letech. Zákazníci tedy o Vánocích zdobí desetileté stromky. „Jedli

Vladimír Novotný ukazuje, jak je nutné pečovat o vánoční stromky.

Eva Michalicová připravuje zabalené stromky k expedici.

kavkazskou nakupujeme v Rakousku. Do-
vážíme hotové sazenice, sami si je zatím ne-
pěstujeme. Výsadbu provádíme strojově,
pak se musí přihnojovat, ožínat, další roky
tvarovat. To znamená vyštípnout, pokud se
tam objeví dvojak čili dva vršky, musí se
zkracovat boční větve. Provádíme i takzvané
zaštipování, aby se zabránilo růstu mezi vět-
vemi, aby nebyl tak velký přírůst, provádí se
zaškrcování speciálními kleštěmi. Přestřipne
se část lýka, tím se omezí přísun živin, sníží
se přírůst dalšího přeslenu, takže stromky
jsou poměrně pravidelné. Nestane se jako

u některých dřevin, třeba u jedle obrovské,
že najednou to odskočí a mezi větvemi je
větší nebo velká mezera," vyličil Vladimír
Novotný. „Důležité jsou zkušenosti. Už víme,
jak stromky stříhat, jak je tvarovat do pravid-
elné kuželovité koruny, aby neměly dlou-
há mezipatra. I když, co zákazník, to názor.
Někomu se stromky zdají až moc široké,
moc husté," doplnila Eva Michalicová, která
se jako zahradnice stará o plantáže plné
jehličnanů.

Kromě stromků, které na svoji vánoční slávu
ještě počkají, lesníci po vytěžení plochy,
když stromky sklídí a odvezou, zbytek strom-
ků stříkají přípravkem, který odpuzuje zvěř,
ale působí i proti zlodějům. „Kdo si ukradený
stromek přinese domů do tepla, takový
smrad rozhodně nevydrží," upozornil vedou-
cí lesní školky v Budkově Vladimír Novotný.
Přikývl, že je obtížné poznat v nabídce před-
časně nařezané stromky. „Stromky se začí-
nají těžit zhruba od 20. listopadu, protože
tak velké množství by se nestačilo připravit
najednou. Od nás je velkoodběratel ode-
bírají už třeba 27. nebo 28. listopadu. To
znamená, že stromky jsou sklizené někdy
i více než měsíc před Vánoci. Doporučuji
nechat je v chladu, v garáži nebo venku na
balkoně, rozhodně je nedávat do tepla.
Namočením kmínku do vody nic nezkazíte,
ale pozor, aby vám venku kmínek v nádobě
s vodou nezamrzl," rozloučil se Vladimír
Novotný s přáním pohodových Vánoc a ra-
dosti nejen u vánočního stromku.

Václav Beneda

EDA & IDA

Eda a Ida vyhlásují soutěž s Temelínkem

SOUTĚŽÍME S EDOU A IDOU

Poslední téma roku 2010 vyhlásili Ida i Eda
společně a chtěli od vás namalovat Vánoce:
„Díky za krásné obrázky, na kterých málo-
kdy chyběl ozdobený vánoční stromek. Teď
vás necháme od soutěžení odpočinout a dal-
ší soutěž připravíme v Temelínkách únoru,
kdy bude připraveno první číslo. Užijte si
krásné Vánoce, hodně dárečků, zimní kou-
lovačku a klouzačku. Ahoj v roce 2011.“
Pro otištění a samozřejmě pro poslání dá-
rečků za hezké malování jsme tentokrát
vybrali vánočního sněhuláka **Kačenky
Žižkové** z Protivína, dále parádní vánoční
stromek, který poslala sedmiletá **Andrea
Lenerová** ze ZŠ logopedická v Týně nad
Vltavou. Celá řada obrázků přišla z MŠ
Radošovice a my otiskujeme „Vánoční
stromek v noci“, který nakreslil **Tomáš
Zviefelhofer**. Pravidelně do naší soutěže
kreslí děti ze ZŠ a MŠ Žimutice. I tentokrát
poslaly 14 obrázků. Nám se líbila zima
devítileté **Veroniky Kubíkové** a domácí
Vánoce sedmileté **Nikoly Šaléné**.

Tomáš Zviefelhofer, MŠ Radošovice (6 let)

Veronika Kubíková, ZŠ Žimutice (9 let)

Nikola Šaléná, ZŠ Žimutice (7 let)

Veronika Kubíková, ZŠ Žimutice (9 let)

Andrea Lenerová, ZŠ logopedická Týn (7 let)

EDA & IDA

v Centru praktické přípravy (CPP) JE Temelín

Dnes vám ukáží novinku. Centrum praktické přípravy pro výcvik dodavatelů. Má devět pracovišť.

Tady cvičí pracovníci dodavatelů tak, jako trénují vaši operátoři na simulátoru?

No...Prakticky si zkusí hasicí přístroje, dozimetrické měření, třídění materiálu v kontrolovaném pásmu, práce na armaturách, elektrice...

Tedy to, co uslyší na školení, si mohou osahat. Je to tak?

Ano, máš pravdu. Centrum zahájí provoz v lednu 2011 a ročně jím projde až 2500 lidí.

